

LAD atgādina – platību maksājumiem jāpiesakās līdz 15. jūnijam

Lauku atbalsta dienests (LAD) atgādina, ka aktīvi notiek pieteikšanās platību maksājumiem, un aicina klientus, kas nav vēl iesnieguši Vienoto iesniegumu, to izdarīt līdz 15. jūnijam. Ja klientiem nepieciešama palīdzība, lai aizpildītu iesniegumus, jāzvana uz tālruni 67095000.

Šogad ārkārtējās situācijas dēļ ir pagarināts iesniegumu pieņemšanas termiņš – līdz 15. jūnijam. Līdz 30. jūnijam lauksaimnieki platību maksājumiem var pieteikties ar kavējuma sankciju. Vienotos iesniegumus var iesniegt tikai LAD Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā (EPS).

Dienests ir veicis izmaiņas klientu apkalpošanas darbā. Visu nepieciešamo atbalstu klientiem dienests sniedz pa tālruni – šādi iespējams saņemt ne tikai konsultācijas, bet dienesta darbinieki tālruņa sarunas laikā

klienta vietā var aizpildīt un iesniegt Vienoto iesniegumu. Ja klienti piesakās akcīzes degvielas saņemšanai, tad arī šo iesniegumu dienesta speciālisti palīdz aizpildīt un iesniegt attālināti pēc sarunas ar klientu.

Aprīlī un maijā sākumā dienesta darbinieki sazinājās ar lauksaimniekiem, kuriem bija nepieciešama palīdzība aizpildīt Vienoto iesniegumu iepriekšējā gadā, un tālruņa sarunas laikā klienta vietā aizpildīja to. Vienotais iesniegums pa tālruni tika aizpildīts, pamatojoties uz 2019. gada atbalsta iesnieguma datiem un klienta pa tālruni sniegto informāciju par izmaiņām tajos.

Informatīvais materiāls platību maksājumu saņemšanai 2020. gadā ir pieejams dienesta mājaslapā izvēlnē «Platību maksājumi» – «Rokasgrāmatas un veidlapas».

Lauksaimniecības zeme joprojām pieprasīta

Lauksaimniecības zemes pieprasījums tirgū pēdējos gados pārsniedz piedāvājumu, kā rezultātā zemes cena ir kāpusi. Vienlaikus interese par zemes iegādi no lauksaimniekiem ir; finanšu institūcija ALTUM palīdz lauksaimniekiem iegādāties zemi, izsniedzot finansējumu vidēji 11–13 miljonu eiro apmērā gadā.

Zemes tirgus pēdējo trīs gadu laikā ir sašaurinājies, krītoties gan darījumu skaitam, gan iegādāto platību apjomam. To ietekmējis fakts, ka intensīvas lauksaimniecības reģionos samazinās pieejamās platības, darījumus ietekmējis arī cenu kāpums pēdējo trīs gadu laikā. Samazinājusies arī zemes pārpircēju aktivitāte, neradot šajā nišā lielas peļņas iespējas.

Šobrīd no visas valsts lauksaimniecībā izmantojamās zemes pārdošanas tirgū nonāk vidēji vien 3–4 %, tikmēr būtiski lielāks ir zemes nomas tirgus. Centrālās statistikas pārvaldes dati liecina, ka 25 % no visas valsts aramzemes tiek nomāta. Zemes īpašnieki nelabprāt zemi pārdo, tāpēc piedāvā to nomai. Dažkārt zemi nomāt ir dārgi, piemēram, Zemgalē kvalitatīvu īpašumu nomas cena sasniedz pat 300 eiro par hektāru gadā. Ja zemniekam ir vēlme paplašināties un tirgū parādās zeme, nereti ir situācijas, kad zemniekam finanšu līdzekļu zemes iegādei nepietiek.

«Ja lauksaimniekam parādās iespēja izpirkt iepriekš nomātu zemi un tas ir izdevīgāk, nekā turpināt to nomāt, var palīdzēt ALTUM atbalsts – no visiem zemes darījumiem lielākā daļa jeb 70 % jau šobrīd ir tāda rakstura. Ja arī īpašnieks nolemj pārdo zemi, cena var būt augsta, tāpēc mēs esam izveidojuši tādu kredīšanas programmu, kas ļauj iegādāties zemi ar atvieglotiem nosacījumiem, pirms to izdarījis kāds cits. Piemēram, ja banka nevar izsniegt finansējumu, jo zemniekam pietrūkst nodrošinājuma, tad ALTUM izsniegs aizdevumu arī bez papildu nodrošinājuma ar atmaksas termiņu līdz pat 30 gadiem. Tas ir svarīgi, jo sabalansē aizņēmuma atmaksas termiņu ar laiku, kurā ražošanas vajadzībām izmantotā zeme var sevi atpelnīt. Tieši garais atmaksas termiņš un maza pašā līdzdalība mēdz būt vienīgā iespēja uzsākt vai attīstīt savu saimniecību maziem uzņēmumiem, pašnodarbinātām personām un jaunajiem lauksaimniekiem.» skaidro ALTUM Latgales reģiona vadītāja Vita Puča.

Pieaudzis lauksaimniecības tehnikas GPS iekārtu zādzību skaits

Šogad pieaudzis globālās pozicionēšanas sistēmas (GPS) iekārtu zādzību skaits no lauksaimniecības tehnikas, aģentūru LETA informēja Valsts policija. Policija norāda, ka katru gadu arvien vairāk lauksaimniecības tehnikā tiek izmantotas GPS iekārtas, kas ļauj atvieglot ikdienas darbu, ietaupot līdzekļus un degvielu, kā arī paātrinot veicamo darbu izpildes laiku. Šādas iekārtas izmaksā vairākus tūkstošus eiro un ir viegli demontējamas, līdz ar to piesaista garnadžu uzmanību.

Šogad līdz 27. maijam policijā ir sākti 14 kriminālprocesi par GPS un monitoru iekārtu zādzībām no traktoriem. Septiņi kriminālprocesi ir sākti Zemgalē, trīs – Kurzemē, divi – Latgalē, bet pa vienam – Vidzemē un Rīgas reģionā.

Tāpat līdz 15. maijam ir sākti trīs kriminālprocesi par lauksaimniecības tehnikas zādzību: viens – par minerālmēsļu kaisītāja zādzību Kurzemē, viens –

Vislielākais pieprasījums ALTUM aizdevumam zemes iegādei ir Vidzemes un Kurzemes reģionos gan apjoma, gan skaita ziņā. Tāpat aktīvi tiek finansēti Zemgales reģions, kur, līdzīgi kā tirgū kopumā, aizdevuma apjoms pieaudzis, bet darījumu skaits – sarucis. Lai arī Latgalē aktivitāte ir viszemākā, arī tur vidējais darījumu apjoms pēdējo trīs gadu laikā pieaudzis par 30 %.

Kur aktīvāka lauksaimniecība, tur lielāka cena

Lauksaimniecības zemes cenas atšķiras pa reģioniem, ko ietekmē gan zemes kvalitāte, gan lauksaimniecības darbība. Jo lielāks pieprasījums, jo augstāka arī cena. Apvidos ar vērtīgāku zemi un intensīvāku lauksaimniecības darbību cena ir ievērojami augstāka, piemēram, 95 % gadījumu darījuma cena par hektāru svārstās no 1000 eiro Latgalē līdz pat 8000 eiro Zemgalē.

Turklāt zemes cenas publiskajos sludinājumu portālos mēdz būt norādītas augstākas par patieso darījumu vērtību. Objektīvu lauksaimniecības zemes cenu var meklēt portālā www.cenubanka.lv, kurā tiek apkopoti visi zemesgrāmatā reģistrētie darījumi. Neskaidrību gadījumā zemnieki aicināti vērsties pie ALTUM speciālistiem, kas labi pārzina jomas specifiku un jau vairākus gadus nodarbojas ar lauksaimniecības darījumu finansēšanu.

Tomēr cenu pieauguma dinamika šobrīd sāk mazināties, jo pārdošanā arvien biežāk nonāk nekoptas zemes platības, par kurām lauksaimnieki nav gatavi maksāt neadekvāti augstās cenas, iespējaidojot vidējo lauksaimniecības zemes cenu valstī.

Latvijas lauksaimniecības zeme – sadrumstalota

Vēl viena lauksaimniecības zemes īpatnība ir tā, ka tā ir sadrumstalota, nereti pat ļoti mazos gabalos. Gandrīz trešdaļu no lauksaimniecības zemes īpašumiem sastāda īpašumi, kas ir mazāki par vienu hektāru, un ir gadījumi, kad vienai saimniecībai piederoši zemes īpašumi viens no otra atrodas pat vairāku kilometru attālumā. Tāpēc visos gadījumos, domājot par zemju apvienošanu, būtiski ir izvērtēt visas izmaksas, lai tās nenoeid sagaidāmos ieguvumus. Zemnieki ļoti labprāt iegādājas savai saimniecībai blakus esošas nelielas saimniecības, pieprasījums pēc šādiem darījumiem ir liels, un arī cena mēdz būt pievilcīga.

par traktora zādzību Vidzemē un viens – par traktora zādzību Latgalē, kas vēlāk tika atrasts.

Pārsvārā zādzības tiek izdarītas diennakts tumšajā laikā, brīvi piekļūstot vērtīgajām GPS iekārtām no lauksaimnieku neapsargātajām saimniecības teritorijām. Tāpat ir situācijas, kad lauksaimnieki traktoros un citu lauksaimniecības tehniku, kas aprīkota ar GPS iekārtām, atstāj bez uzraudzības uz lauka vai vietās, kur tā netiek pienācīgi pieskatīta vai apsargāta, tādējādi atvieglot zaglim veicamo darbu.

Valsts policija aicina lauksaimniekus: iegādāto lauksaimniecības tehniku neatstāt uz lauka nepieskatītu, bet tehniku aprīkot ar mūsdienīgu signalizāciju. Paveicot visus lauksaimniecības darbus, GPS antenas un vadības blokus nepieciešams noņemt un uzglabāt slēgtā, drošā un labi apsargātā teritorijā. Tāpat likumsargi aicina GPS antenas aprīkot ar meklēšanas ierīcēm, lai zādzību gadījumā GPS iekārtas būtu vieglāk atrast.

UZMANĪBU!

Latvijā strauji izplatās invazīvais Spānijas kailgliemezis

Publicitātes foto

Pagājušajā gadā, pateicoties iedzīvotāju atsaucībai un sniegtajam ziņām, Dabas aizsardzības pārvalde (DAP) apstiprinājusi 13 jaunas invazīvas un ēdelīgās Spānijas kailgliemeža (*Arion vulgaris*) atradnes, kas liecina, ka šis nevēlamais viesis Latvijā dabā izplatās ļoti strauji, aģentūru LETA informēja DAP komunikācijas speciāliste Maija Rēna.

Pirmo reizi šī suga, kas apdraud dabiskos biotopus, laukaugus, kā arī mājdzīvnieku veselību, Latvijā reģistrēta 2009. gadā, bet nu jau 11 gadu laikā tas atklāts vismaz 60 vietās visā valstī, galvenokārt Rīgas apkārtnē un Zemgalē. Ziņas par Spānijas kailgliemeža atradnēm ir ļoti svarīgas, lai saprastu, cik strauji tas Latvijā izplatās un ko darīt vai nedarīt, lai šo sugu apstādīnātu, uzsver Rēna.

DAP Savvaļas sugu aizsardzības nodaļas vecākā eksperte Santa Rutkovska informēja, ka patlaban, gaisa temperatūrai paaugstinoties, gliemeži kļūst aktīvāki un intensīvi sāk baroties. Tie barojas un strauji aug līdz vasaras otrajai pusei, jo īpatņiem īsā laika periodā ir jāsasniedz dzimumbriedums un jāatstāj pēc iespējas vairāk pēcnācēju. Vairošanās – olu dēšana – var sākties jūnija beigās, līdz ar to ir ļoti svarīgi savos dārzos un apsaimniekotajās teritorijās ar Spānijas kailgliemezi sākt cīnīties jau tagad, iznīcinot iespējami lielāku skaitu īpatņu, lai tie nepaspētu šajā sezonā vairoties.

DAP aicina turpināt ziņot par jauniem atradņu gadījumiem, rakstot uz e-pasta adresi invazivs@daba.gov.lv, norādot iespējami precīzu vietu, savu kontaktinformāciju un pievienojot atrastā Spānijas kailgliemeža foto.

Lauksaimnieki rudenī plāno valdībai lūgt atbalstu par nenovāktu ražu

Lauksaimnieku organizācijas rudenī plāno valdībai lūgt atbalstu par darbaspēka trūkuma dēļ nenovāktu ražu, aģentūru LETA informēja Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācijas (LLKA) un Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes (LOSP) pārstāvji.

Tāda nostāja pausta pēc tikšanās ar labklājības ministri Ramonu Petraviču, un galvenā uzmanība sarunās tika pievērsta viesstrādnieku nodarbināšanas nepieciešamībai lauksaimniecības nozarē, kā arī skolēnu iespējām vasaras sezonā pieteikties darbiem lauksaimniecībā.

Lai rudenī izaudzētā raža, sevišķi auglīkopībā un dārzenkopībā, tiktu savlaicīgi novākta, nepieciešami cilvēkresursi, norādīja lauksaimnieku pārstāvji. Lauksaimniekiem šobrīd ir bažas, ka paļauties uz nepieciešamo strādnieku skaitu Latvijā nevar, līdz ar to jāmeklē risinājumi, lai ražas novākšanā piedalītos arī viesstrādnieki, kuriem motivācija nopelnīt ir lielāka nekā vietējiem Latvijas iedzīvotājiem.

Tomēr R. Petraviča lauksaimniekus aicināja uzrunāt vispirms bezdarbniekus un maznodrošinātās personas, kuriem tagad ļauts strādāt sezonas darbus, nezaudējot bezdarbnieka vai maznodrošinātā statusu. Tāpat arī robežu atvēršanas iespējas šobrīd tiek vērtētas piesardzīgi, ņemot vērā Covid-19 izraisīto pandēmiju.

«Valdības pārstāvju nevēlēšanās ieklausīties lauksaimnieku aicinājumā var atstāt negatīvu ietekmi uz Latvijas ekonomikas attīstību nākotnē, jo arī šobrīd lauku darbos tiek aicināti vietējie Latvijas iedzīvotāji, kuru atsaucība ir nepietiekama. Viesstrādnieki ir tas kodols, kurš spēj aizstāt vajadzīgās darba rokas un garantēt ražas novākšanu. Eiropas Savienības valstīs jau šobrīd aicina un jau ir piesaistījušas viesstrādniekus lauku darbiem. Ja trūkst darbspēka dēļ raža Latvijā netiks novākta, jau vasaras beigās valdībai pieprasīsim nevis vairs viesstrādniekus, bet gan zaudējumu segšanu par nenovāktu ražu un negūto peļņu,» puda LLKA valdes locekle un kooperatīva «Baltijas ogu kompānija» valdes locekle Māra Rudzāte.

Labklājības ministre tikšanās laikā aicināja lauksaimniecībā iesaistīt skolēnus, kuriem Nodarbinātības valsts aģentūras īstenotais vasaras nodarbinātības pasākums norisināsies divus mēnešus – no 1. jūlija līdz 31. augustam. No 10. jūnija reģistrācija sāksies Latgales reģionam.

Skolēnu vasaras nodarbināšanas programmā darba devēji saņem dotāciju skolēna algai 50 % apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Lappusi sagatavoja Lidija Kirillova.